

**UCHWAŁA NR LXVII/445/2023
RADY GMINY RUSIEC**

z dnia 20 kwietnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ruścu
z działalności za 2022 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.) Rada Gminy Rusiec uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ruścu z działalności za 2022 r., stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rusiec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Rusiec

Rafał Rabenda

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ruścu za 2022 r.

Spis treści

Wstęp

1. Struktura organizacyjna GOPS w Ruścu

2. Realizacja zadań

2.1 Zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2.1.1 Dożywianie.

2.1.2 Usługi opiekuńcze, Projekt partnerski „CUŚ” dla powiatu bełchatowskiego.

2.1.3 Domy Pomocy Społecznej.

2.1.4 Schronienie.

2.1.5 Praca socjalna.

2.1.6 Ubezpieczenie zdrowotne.

2.1.7 Wynagrodzenie dla opiekuna.

2.2 Zadania ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2.3 Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2.4 Realizacja zadań w ramach stypendiów i zasiłków szkolnych.

2.5 Zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych i ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

2.6 Zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

2.7 Realizacja zadań w ramach świadczenia Dodatek osłonowy wynikająca z Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r.

2.8 Zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

2.9 Realizacja zadań na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

2.10 Realizacja zadań w ramach świadczenia Dodatek węglowy wynikająca z Ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r.

2.11 Realizacja zadań wynikająca z Ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw – Dodatek dla gospodarstw domowych.

3. Pozostała działalność GOPS w Ruścu

3.1 Obsługa techniczna i organizacyjna Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

3.2 Program Operacyjny POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020.

3.3 Pomoc dla kombatantów i osób represjonowanych.

3.4 Inne działania.

4. Podsumowanie

Wstęp

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ruścu swoją działalność realizuje od dnia 1 kwietnia 1990 r. gdzie został powołany Uchwałą Gminnej Rady Narodowej w Ruścu z dnia 28 lutego 1990 r. Jako jednostka organizacyjna działająca przy Urzędzie Gminy jest bezpośrednim organizatorem i wykonawcą zadań pomocy społecznej na terenie gminy Rusiec.

Pomoc społeczna polega w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących

zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych.

Zadania pomocy społecznej na terenie Gminy Rusiec realizowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ruścu, który współpracuje z instytucjami i osobami fizycznymi, zaangażowanymi w pomoc społeczną.

1. Struktura organizacyjna GOPS w RUŚCU

Ośrodkiem kieruje jednoosobowo kierownik GOPS w Ruścu, Pani Małgorzata Włodarczyk w pełnym wymiarze pracy.

Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ruścu w roku 2022 przedstawiało się następująco:

Tabela 1.

Lp.	Stanowisko	Liczba etatów
1.	Kierownik	1 etat
2.	Główna księgową	1 etat
3.	Specjalista pracy socjalnej socjalny	1 etat
4.	Starszy pracownik socjalny	2 etaty
5.	Inspektor ds. świadczeń rodzinnych	1 etat
6.	Asystent rodziny	1 etat

Wydatki na Ośrodek w rozdziale 852219 wynosiły: 619.622,78 zł, z dotacji 221.329,31 zł, ze środków własnych 398.293,47 zł i przeznaczone zostały na: wynagrodzenia wraz z pochodnymi, zakup materiałów i wyposażenia, zakup usług pozostałych, zakup usług telefonicznych, odpisy na ZFŚS, zakup szkoleń, koszty podróży służbowych oraz zakup usług medycznych.

2. Realizacja zadań

W roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ruścu realizował zadania własne i zlecone gminie, wynikające z różnych ustaw, a także podejmował wiele dodatkowych działań w celu podniesienia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające bezpośrednio z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) oraz innych aktów prawnych, na podstawie których realizowane są świadczenia wspierające osoby i rodziny.

2.1 Zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do tej ustawy. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu przesłanek określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, tj.: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, alkoholizmu lub narkomanii, klęski żywiołowej lub ekologicznej, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej w 2022 r. przysługiwało:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776,00 zł (tzw. „kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej”),
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na jedną osobę nie przekracza kwoty 600,00 zł (tzw. „kryterium dochodowe na osobę w rodzinie”).

Przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 345,00 zł. Realizując zadania w/w ustawy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ruścu w roku 2022 objął świadczeniami pomocy społecznej 113 rodzin. Świadczenia z pomocy społecznej w 2022 roku przyznano z powodu:

- 1) bezrobocia – 29 rodzin,
- 2) ubóstwa – 52 rodzin,
- 3) długotrwałej lub ciężkiej choroby – 47 rodzin,
- 4) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego - 15 rodzin,
- 5) niepełnosprawności - 28 rodzin,
- 6) alkoholizmu – 10 rodzin,

7) potrzeby ochrony macierzyństwa – 8 rodzin,

8) bezdomności – 5 osób.

W 2022 r. świadczenia w ramach zadań własnych i zleconych otrzymały:

- 1) zasiłek stały – 24 osób, kwota wypłaconych świadczeń – 137.898,79 zł - finansowany z budżetu państwa,
- 2) wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd - 16 osób, kwota wypłaconych świadczeń – 100.594,31 zł - finansowany z budżetu państwa,
- 3) zasiłek okresowy 23 rodziny, kwota wypłaconych świadczeń – 40.216,87 zł -finansowany z budżetu państwa, z powodu:
 - a) bezrobocia - 10 rodzin,
 - b) długotrwałej choroby - 3 rodzin,
 - c) niepełnosprawności – 1 rodzina,
 - d) innych przyczyn – 11 rodzin,
- 4) zasiłek celowy – 36 rodzin, kwota wypłaconych świadczeń – 28.855,77 zł - finansowany z budżetu gminy,
- 5) zasiłek z tytułu sprawienia pogrzebu – 2 osoby – 6.999,00 zł - finansowany z budżetu gminy,
- 6) schronienie - 5 osób na kwotę 28.936,50 zł - finansowane z budżetu gminy.

Zasiłki celowe przeznaczone były min. na zakup żywności, opału, dofinansowanie do zakupu leków, energii elektrycznej, sprawienie pogrzebu, dofinansowania pobytu w schronisku dla bezdomnych. Osoby bezdomne przebywają w: 4 osoby- Stowarzyszeniu MONAR SCHRONISKO DLA OSÓB BEZDOMNYCH MARKOT W MALENI, 1 osoba w Schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi – Biłgoraj, Stowarzyszenie CENTRUM WSPARCIA SPOŁECZNEGO.

2.1.1 Dożywianie

Od 2019 r. zadanie to realizowane jest na podstawie Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia - 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz innych aktów prawnych. W ramach programu realizowane są działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej, niepełnosprawnym. Z pomocy tej skorzystały rodziny których dochód nie przekracza odpowiednio 150% kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. W 2022 r. Ośrodek zapewnił posiłek 25 osobom, w tym:

- 1) dzieciom do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
- 3) pozostałym osobom otrzymującym pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Ponadto 1 osobie przyznano decyzją świadczenie w formie zasiłku celowego na zakup żywności. **W roku 2022 wydatkowano kwotę 11.985,40 zł**, z tego kwota 2.337,08 zł, tj. 20% finansowane z budżetu gminy 80% kwota 9.348,32 zł - finansowana z budżetu państwa.

- 1) na posiłki – 11.685,40 zł,
- 2) na zasiłki celowe na zakup żywności - 300,00 zł

2.1.2 Usługi opiekuńcze - Projekt partnerski „CUŚ dla powiatu bełchatowskiego”

W naszej gminie realizowane są Usługi Opiekuńcze dla mieszkańców z terenu Gminy Rusiec osób które wymagają pomocy opiekuńczej, a rodzina tej pomocy nie może zapewnić. Z usług korzystało 11 osób, w tym celu zatrudniono 2 opiekunki na pełny etat. Na realizację projektu z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi otrzymano w 2022 r. kwotę 153.062,96 zł. Wkład własny Gminy Rusiec wyniósł 17.459,44 zł. Wpływ z dopłat od osób objętych usługami opiekuńczymi wyniósł 10.720,53 zł.

2.1.3 Domy Pomocy Społecznej

W roku 2022 w DPS przebywało **12** osób z terenu gminy Rusiec. Najczęstszy powód umieszczenia w placówce to konieczność zapewnienia specjalistycznej całodobowej opieki, której rodzina nie może zapewnić, osoby samotne, przewlekła choroba i długi okres oczekiwania na umieszczenie w zakładzie opiekuńczo leczniczym. Z budżetu Gminy wydatki wyniosły 380.322,88 zł.

2.1.4 Schronienie

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia to przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. W schronisku dla osób bezdomnych w 2022 r. z terenu Gminy Rusiec przebywało 5 osób. Koszt pobytu wyniósł – 28.936,50 zł finansowany z budżetu gminy.

2.1.5 Praca socjalna

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczyła rodzin ubiegających się o pomoc finansową, a także bardzo często osób i rodzin, które nie korzystały ze świadczeń finansowych z tutejszego ośrodka. Pracownicy obejmowali swoją działalnością rodziny uwikłane w konflikty, uzależnienia, które negatywnie wpływały na dobro małoletnich dzieci lub innych członków rodziny.

Praca socjalna jest to jedna z bardzo ważnych, wymagających czasu form pomocy. Klienci pomocy społecznej bardzo często oczekują wykonania zadań przez pracownika socjalnego bez ich udziału. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym pomagają w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych jak i codziennych problemów.

Pracownicy socjalni oferują pomoc w kompletowaniu dokumentów w celu: skierowania osób na komisję do spraw orzekania o niepełnosprawności, uzyskania: zasiłku pielęgnacyjnego, świadczeń rodzinnych, ustalenia prawa do emerytury lub renty, świadczenia uzupełniającego 500+, pomoc w uzyskaniu przez osoby zajmujące się osobami chorymi, niepełnosprawnymi ubezpieczenia tych osób, ustanowienia opiekuna prawnego poprzez pomoc w wypełnianiu i kompletowaniu odpowiednich dokumentów kierowanych do Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim i Sądu Rejonowego w Bełchatowie, pomoc w uzupełnianiu dokumentów, wniosków w różnych sprawach urzędowych zgłoszonych przez podopiecznych. Praca socjalna świadczona jest między innymi w formie:

- 1) podejmowania działań zmierzających do zabezpieczenia przed skutkami silnych mrozów,
- 2) pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych,
- 3) motywowaniu osób zagrożonych alkoholizmem do podjęcia leczenia,
- 4) działań interwencyjnych w sytuacji osób i rodzin zagrożonych, potrzebujących pomocy,
- 5) udzielania osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy,
- 6) pomocy w uzyskaniu informacji o możliwości uzyskania porady prawnej, psychologicznej, pedagogicznej.

W roku 2022 udzielono pomocy w formie pracy socjalnej dla 25 rodzin.

2.1.6 Ubezpieczenie zdrowotne

W zakresie ubezpieczenia zdrowotnego Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ruści opłacał składkę za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Jest to ubezpieczenie obowiązkowe, którym objęto 21 osoby. Koszt świadczeń wyniósł 10.873,03 zł pokryty z budżetu państwa.

2.1.7 Wynagrodzenie dla opiekuna

Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu przyznawane jest przez sąd. W 2022 r. wynagrodzenie dla opiekuna sprawującego opiekę wypłacono 16 osobom w wysokości 100.594,31 zł. Wynagrodzenie wypłacane jest ze środków publicznych w wysokości ustalonej przez sąd, stanowiącej 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Przyznanie świadczenia nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej, finansowane jest z budżetu państwa.

2.2 Zadania ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni, w sprawach świadczeniobiorców, którzy nie posiadali ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W roku 2022 zostało wydanych **18 decyzji** dla osób nieposiadających uprawnień do świadczeń zdrowotnych na kwotę 225,00zł - finansowane z budżetu państwa.

2.3 Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447, z późn. zm.) określa formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków.

Przyjęty Uchwałą Nr LII/364/2022 z dnia 29 czerwca 2022 r. Rady Gminy Rusiec gminny program wspierania rodziny na lata 2022-2024 określał kierunki pracy z dziećmi w rodzinach dysfunkcyjnych oraz pomoc dla rodzin przeżywających trudności.

W roku 2022 na umowę o pracę zatrudniony był asystent rodziny. Asystent rodziny objął wsparciem **6 rodzin** (w tym 13 dzieci). Pomoc skierowano do rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Całkowity koszt zadania asystenta rodziny wyniósł **27.796,34 zł** finansowany z budżetu gminy.

W **2022 r.** w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało **9** dzieci, w instytucjonalnej pieczy zastępczej – Ośrodek Interwencyjno-Socjalizacyjny w Bełchatowie -1 dziecko. Gmina w **roku 2022 poniosła** wydatek na dofinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej w wysokości **124.072,37 zł**.

2.4 Realizacja zadań w ramach stypendiów szkolnych

W 2022 r. realizowana była pomoc materialna dla uczniów w formie stypendiów szkolnych. Do stypendium zakwalifikowane zostały rodziny, mające na utrzymaniu dzieci w wieku szkolnym i spełniające kryterium dochodowe ustawy o pomocy społecznej.

Kwota przyznanych stypendiów szkolnych wyniosła – **40.766,53 zł**, z budżetu państwa – 80% stanowi kwota - 32.613,22 zł, z budżetu gminy - 20% stanowi kwota – 8.153,31 zł. Stypendium szkolne otrzymało **30** uczniów.

Obsługę świadczeń prowadził GOPS w Ruści.

2.5 Zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych i ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W zakresie realizacji zadań ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów świadczenia przyznano dla **244 rodzin**. Wydatki wyniosły **1.743.474,00 zł** z budżetu państwa.

Zasiłki rodzinne przysługują, jeżeli dochód rodziny albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674,00 zł** a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności zasiłek rodzinny przysługiwał, gdy dochód na osobę lub osobę uczącą się nie przekraczał kwoty **764,00 zł**:

- 1) wysokość zasiłku rodzinnego - 95,00 zł do 5-go roku życia,
- 2) wysokość zasiłku rodzinnego – 124,00 zł powyżej 5-go roku życia do 18-go r. życia,
- 3) wysokość zasiłku rodzinnego - 135,00 zł powyżej 18 r. ż do ukończenia 24 roku życia.

W roku 2022 zasiłek rodzinny wypłacono dla dzieci na kwotę **325.983,76 zł**. Osobom uprawnionym do zasiłku rodzinnego przyznane zostały dodatki z powodu:

- 1) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 6 osób, kwota – 26.710,33 zł,
- 2) z tytułu urodzenia dziecka – 7 osób, kwota 7.000,00 zł,
- 3) z tytułu samotnego wychowywania dziecka – 6 osób, kwota świadczeń – 10.744,00 zł,
- 4) z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 10 osób, kwota 11.202,54 zł (dodatek w wysokości 90,00 zł do 5-go r. ż, powyżej do ukończenia 24 r. ż - 110,00 zł),
- 5) z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 179 osób, kwota – 16.838,17 zł,
- 6) z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – 62 osoby, kwota – 44.273,66 zł
- 7) z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 33 osoby, kwota – 35.402,46 zł.

Dodatkowo wypłacaliśmy:

- 1) jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka - 19 osób, kwota – 19.000,00 zł,
- 2) świadczenie rodzicielskie - 10 osób, kwota – 107.205,00 zł,
- 3) zasiłek pielęgnacyjny - 99 osób, kwota – 237.639,84 zł,
- 4) świadczenie pielęgnacyjne - 21 osób, kwota – 556.108,00 zł,
- 5) jednorazowe świadczenie „Za życiem” - 0 osoba - 0,00 zł,
- 6) zasiłek dla opiekuna – 2 osoby, kwota – 14.880,00 zł, koszty obsługi – 446,40 zł,
- 7) składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne - 17 osób, kwota - 103.596,45 zł, SZO (specjalny zasiłek opiekuńczy) – 8 osób 13.121,52 zł,

- 8) składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna – **10 osób – 3 osoby** - świadczenie pielęgnacyjne, kwota 4.929,55 zł, **7 osób** – specjalny zasiłek opiekuńczy, kwota – 4.352,40 zł,
- 9) **świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 13 osób**, kwota – 56.725,93 zł,
- 10) koszty obsługi od wydanej decyzji administracyjnych w sprawie świadczenia rodzicielskiego 300,00 zł,
- 11) koszty obsługi ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – 0,00 zł,
- 12) koszty obsługi ustawy o świadczeniach rodzinnych – 43.931,74 zł,
- 13) koszty obsługi z funduszu alimentacyjnego kwota – 1.701,77 zł,

Kwota zwrócona przez dłużnika alimentacyjnego z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej wyniosła w **2022 r. 85.590,75 zł**. Na terenie Gminy zamieszkuje **12 dłużników**, 2 dłużników było zatrudnionych, 1 otrzymuje rentę z tytułu niezdolności do pracy, 1 dłużnik pobierał zasiłek stały. W 2022 r. wydano jedną decyzję uznającą dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego.

2.6 Zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci

Świadczeniem wychowawczym w 2022 r. **objęto 555 rodzin**. Do Ośrodka wpłynęło 555 wniosków na okres zasiłkowy 2021/2022. Świadczenia przyznane zostały dla 856 dzieci. Kwota wypłaconych świadczeń – 2.128.349,25 zł. Koszty obsługi 6.609,87 zł.

2.7 Realizacja zadań na podstawie Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o DODATKU OSŁONOWYM

Dodatki osłonowe ustawa reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatku osłonowego oraz właściwość organów w tych sprawach - przyjęto 1034 wniosków, przyznano dla 976 rodzin na kwotę 669.341,10 zł, koszty obsługi kwota - 13.366,83 zł, finansowane z budżetu państwa.

2.8 Zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny

Karty Dużej Rodziny wydano dla **58 rodzin**, w tym 16 kart dla dzieci i 81 kart dla dorosłych. Przyznana dotacja na realizację Kart – **870,00 zł**, wykonanie – 870,00 zł, finansowane z budżetu państwa.

Karta wydawana jest dla rodzin wielodzietnych, bez względu na dochód rodziny. Od 2019 r. o Kartę Dużej Rodziny mogą ubiegać się rodzice, którzy w przeszłości wychowywali co najmniej trójkę dzieci.

2.9 Realizacja zadań na podstawie „specustawy” (ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa).

Jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł – obywatelowi Ukrainy, który zgodnie z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy, nabył nr PESEL UKR jest uprawniony do otrzymania jednorazowego świadczenia pieniężnego, które jest przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe – wykonanie 53.923,31 zł, finansowane z budżetu państwa.

Świadczenie pieniężne „40” za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia uchodźcom z Ukrainy, jest przyznawane na podstawie art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, wydano kwotę 569.552,00 zł - finansowane z budżetu państwa.

Posiłek dla dzieci i uczniów z Ukrainy – podstawa prawna ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy społecznej w związku z ustawą od 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa, otrzymało 7 dzieci na kwotę – 5.076,10 zł, finansowane z budżetu państwa.

Zasiłek celowy otrzymało 5 rodzin z Ukrainy na kwotę 1.300,00 zł, finansowane budżetu państwa.

Stypendium dla dzieci z Ukrainy otrzymało 5 rodzin w tym 7 dzieci na kwotę 2.955,85 zł, finansowane z budżetu państwa.

Zasiłek rodzinny ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w związku z ustawą od 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa, przyznano dla 31 rodzin, świadczenia rodzicielskie – 2 rodziny – łączna kwota – 38.810,98 zł.

2.10 Realizacja zadań wynikająca z ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym.

Dodatek węglowy otrzymało 1619 rodzin na kwotę 4.857.000,00 zł, koszty obsługi (szkolenia, materiały, licencje na oprogramowanie, znaczki, wynagrodzenia) wydano kwotę – 95.475,85 zł. Łącznie wydano kwotę 4.952.475,85 zł, finansowane z budżetu państwa.

2.11 Realizacja zadań wynikająca z ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

Dodatek dla gospodarstw domowych otrzymało 93 rodziny na kwotę – 228.500,00 zł, koszty obsługi na kwotę 1.972,14 zł. Łączna kwota – 230.472,14 zł – finansowane z budżetu państwa.

3. Pozostała działalność GOPS w RUŚCU

3.1 Obsługa techniczna i organizacyjna Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na ośrodki pomocy społecznej obowiązek zapewnienia obsługi technicznej i organizacyjnej dla Zespołów Interdyscyplinarnych. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie liczył **13 osób**, Posiedzenia Zespołu odbyły się **4 razy** w 2022 r.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Grupy Robocze powoływane przez Zespół Interdyscyplinarny opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują podejmowane działania.

3.2 Program Operacyjny POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020

W ramach współpracy z Bankiem Żywności im. Marka Edelmana w Łodzi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ruścu zawarł umowę. W okresie od miesiąca stycznia do miesiąca grudnia 2022 r. korzystaliśmy z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Pomocą **objęto 1173** osoby. Klienci POPŻ to osoby, których dochód nie przekraczał **1707,20 zł** w jednoosobowym gospodarstwie domowym i **1320,00 zł** w rodzinie. Osoby, które nie korzystały ze świadczeń pomocy społecznej, a ubiegały się o pomoc z Programu zobowiązane były złożyć wniosek wraz z zaświadczeniem potwierdzającym swoją sytuację materialną. W okresie od stycznia do grudnia 2022 r. wydano **32 tony** żywności, w tym **10** artykułów żywnościowych: groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe, makaron jajeczny świderki, mleko UHT, szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, filet z makreli w oleju, cukier biały, olej rzepakowy.

3.3 Pomoc dla kombatantów i osób represjonowanych

W zakresie pomocy dla kombatantów i osób represjonowanych GOPS, kompletuje i wysyła wnioski do Urzędu do Spraw i Osób Represjonowanych w Warszawie o przyznanie pomocy finansowej. W roku 2022 skompletowano i wysłano 6 wniosków o przyznanie pomocy.

3.4 Inne działania

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ruścu w 2022 r. współpracował z różnymi instytucjami, które wspomagały działalność ośrodka, tj.:

- 1) z policją - prowadzenie wspólnych interwencji, współpraca polegała na wyjazdach w teren z pracownikami socjalnymi podczas zgłaszanych interwencji oraz w celu przeprowadzenia wywiadów środowiskowych przede wszystkim w rodzinach konfliktowych,
- 2) ze szkołami, z wychowawcami oraz dyrektorami szkół, w zakresie realizacji obowiązku szkolnego oraz realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, na bieżąco istnieje współpraca w zakresie wspierania rodzin niewydolnych wychowawczo,
- 3) z placówkami medycznymi w zakresie wydawania decyzji uprawniających do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze świadczeń publicznych,
- 4) z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ruścu współpraca tutejszego Ośrodka dotyczyła przede wszystkim działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez podopiecznych tut. Ośrodka,
- 5) z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – w celu ustalania okresów zatrudnienia dla osób korzystających z pomocy w formie świadczeń pielęgnacyjnych,
- 6) z kuratorami sądowymi, dotyczyła kierowania wniosków o wgląd w sytuacje rodzin niewydolnych wychowawczo,
- 7) z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie w zakresie funkcjonowania rodzin zastępczych z naszego terenu, pomocy w uzyskaniu sprzętu rehabilitacyjnego,
- 8) z Powiatowym Urzędem Pracy w Bełchatowie – poprzez typowanie osób do prac społecznie użytecznych oraz kierowanie osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej do wizyt z doradcą zawodowym,
- 9) ponadto Ośrodek Pomocy współpracuje z sołtysami, radnymi – współpraca ta związana jest z problemami mieszkańców poszczególnych wsi, którzy wymagają wsparcia i zainteresowania ze strony Ośrodka Pomocy.

GOPS w Ruścu udostępnia informacje o dostępnych formach pomocy, instytucjach udzielających pomocy, aktualnych ofertach pracy. W 2022 r. kontynuowano udzielenie pomocy – w formie zbiórki ubrań, artykułów żywnościowych, chemicznych, oraz sprzętu gospodarstwa domowego z przekazaniem potrzebującym osobom przybyłym z Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (od 24 lutego 2022 r.), przygotowanie pomieszczeń do tymczasowego zamieszkania, wspólnie z pracownikami Urzędu Gminy, GOKU, pracowników OSP.

Pracownicy socjalni upowszechniali materiały informacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, materiały te zostały przekazane do placówek oświatowych na terenie naszej gminy, ośrodków zdrowia, Posterunku Policji w Ruścu.

Ponadto pracownicy GOPS w Ruścu udzielali pomocy w uzyskaniu przez osoby zajmujące się osobami chorymi, niepełnosprawnymi ubezwłasnowolnienia tych osób, ustanowienia opiekuna prawnego poprzez pomoc w wypełnianiu i kompletowaniu odpowiednich dokumentów kierowanych do Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim i Sądu Rejonowego w Bełchatowie. GOPS zajmuje się obsługą „Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), w tym:

- 1) Kwalifikacja osób do pomocy żywnościowej,
- 2) sporządzanie sprawozdań miesięcznych, kwartalnych, rocznych,
- 3) obsługa administracyjna Programu,
- 4) organizacja transportu żywności z Banku Żywności w Łodzi do magazynu w Woli Wiązowej,
- 5) wydawanie żywności osobom zakwalifikowanym do Programu.

Ponadto informuje i pomaga w kompletowaniu, wypełnianiu dokumentów osobom chorym w celu uzyskania stopnia niepełnosprawności i korzyści z tego płynących, pomaga w uzupełnianiu dokumentów, wniosków w różnych sprawach urzędowych zgłoszonych przez podopiecznych. Pracownicy GOPS docierają do osób wymagających pomocy w formie usług opiekuńczych, a w szczególnych przypadkach umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej.

4. Podsumowanie

Głównym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ruścu jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa choć nadal ważna – nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Rok 2023 będzie dla ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminach programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (sądy, policja służba zdrowia, oświata).